

A valóság az, hogy az export tavaly és két évvel ezelőtt már annyira vissza ment, hogy lejjebb már nem is mehet. Az export gyenge, ez igaz, de a belföldi fogyasztás óriási módon emelkedik. Miután a svájci nép a behozatal korlátozása miatt nem jut külföldi áruhoz, tehát megveszi a belföldit. A svájci cipőipar és a textilipar az utolsó két év alatt óriási fejlődést tett, rengeteg új embernek ad kenyeret.

Persze csökkent a sokat emlegetett idegenforgalom is, de ennek a svájci frank nagy értéke csak az egyik oka. Más okai is vannak, például politikaiak. Svájcban elsősorban mindig németek jártak és a németek az idén az ismert politikai okoknál fogva nem mehetnek és nem is mennek külföldre, tehát Svájcba sem.

És amit a kényszerűségeknél elveszt Svájc, azt visszanyeri az üzleti utazásoknál; Svájc Európa bankára lett, ma Európa pénztára, az a szerep, ami a háború előtt Angliának volt és ezért bizony nagy az az idegenjárás, amely nem a hegyek és a tavak, hanem a bankok és a trezorok felé irányul. Ha nem is jönnek kéjtudó családok a külföldről, de jönnek vagyonokat kezelő tőkésék, — már pedig az idegenforgalom iparosoknak, a szállodatulajdonosoknak, a vendéglősöknek és mindazoknak, akik az idegenforgalomból élnek, teljesen mindegy, hogy miért jön az idegen, — a fő az hogy mégis jöjjen.

A svájci franknak nem ártott az ébredő nácianálsocializmus sem.

A kampókereszt Svájcban nem terjedhet mert ennek a mozgalomnak a lényege olyan, hogy nem tehetik maguké vá sem a franciák, sem az olaszok, akik pedig tudvalevően Svájc lakosságának a jó részét alkotják. Szó tehát csak a svájci németekről lehet. Ezeknek egyrésze fölött a németországi események nem multak el teljesen hatás nélkül és mozgalomnak Zürichben és Baselben akadnak is hívei. Vezetőjük egy Sondergerger nevű svájci nyugalmazott ezredes. Az irányítást Németországból kapják. De olyan kevesen vannak, hogy alig venni észre őket és a svájci politikai, gazdasági és társadalmi életben ugyszólván semmi szerepet sem játszanak. Svájc demokráciájának hagyományait nem lehet felborítani, a lakosság itt egységes, azt nem lehet megbontani.

Elkészült a Jeges-tengernek a világ leghosszabb csatornája

Riga, július 20. Moszkvai jelentések be számolnak arról, hogy Jogada, a hírhedt OGPU alelnöke és az OGPU végrehajtó bizottságának főnöke megjelent Sztalin előtt és bejelentette, hogy befejezték annak a 2225 kilométer hosszú hajózási csatornának az építését, amely a Balti tengert összeköti az Északi Jeges tengerrel.

A OGPU főnöke büszkén hivatkozott arra, hogy ez a világ leghosszabb csatornája, amelyen nagy tengeri hajók is járhatnak, mert a Szezi-csatorna „mindössze” 170 kilométer hosszú, a Panama-csatorna pedig alig 80 kilométer. Ez az új csatorna lehetővé fogja tenni az Északi Jeges tenger vidékének gazdasági kihasználását és főképpen a faexportot fogja nagyon megkönnyíteni, mert jelentékenyen megrövidül a szállítási idő és sokkal olcsóbban is szállíthatják majd ezen a csatornán keresztül a fát a nyugati országokba. A csatornát az OGPU építette meg huszonnégy hónap alatt kizárólag a szerencsétlen fegyverek kényszermunkájával.

Éjjel-nappal megszakítás nélkül dolgoztak az egykori Cseka terroristáinak felügyelete alatt a szerencsétlen fegyverek és még a sarkvidéki tél borzalmait sem szakították félbe a munkát.

A kényszermunkát végző fegyverek a legkülönbözőbb társadalmi osztályból kerültek ki. Ezeket az embereket 3—10 évi kényszermunkára ítélték. Az új nagy hajózási csatorna, amely a Balti tengert az Északi Jeges tengerrel összeköti, Kovenecnél kezdődik, az Omega tó partján és Sorokinál torkollik a Fehér tengerbe.

Az OGPU vezetői nem beszélnek arról, hogy hány ezer szerencsétlen kényszermunkára ítélt fegyver életébe került ennek a csatornának a megépítése.

Paripázat

A kolozsvári orth. jzr. hitközség ének karába jóhangú szolista gyerekek felvételnek, valamint egy basszista és egy tenorista kerestetik, kik már működtek kórusban. Jelentkezni aug. 1ig Weisz Izidor főkantornál Cluj. Timár uca 3.

Óriási tüzvész gyilkol és pusztít Marokkóban

Párizs, július 20. A marokkói Kenitra tartomány sivatagvidékein támadt tűz 60 négyzetkilométer területen pusztít és már dusan termő farmokra is kiterjedt. Sok falu lett a lángok martaléka, eddig 31

megégett; holttestet találtak és a sebesültek száma meghaladja a százat, köztük tíz fehér telepes is van. A termés és az állatállomány megégett.

A Deutsche Zeitung elbocsájtotta szerkesztőjét, mert Balboról azt írta, hogy zsidó

Berlin, július 20. A Deutsche Zeitung újra megjelenhet, háromnapos betiltását visszavonták, tekintettel arra, hogy a kiadó eltávolította a tényleges szerkesztőt s a lap többi munkatársai bocsánatkérő

nyilatkozatot adtak ki.

A lapot, mint ismeretes, amiatt tiltották be, mert azt állította, hogy Balbo olasz légügyi miniszter zsidó származású.

Matuskát újabb két hónapra kéri ki Ausztriától

Bécs, július 20. A magyar igazságügyi hatóságok kériék az osztrák igazságügyi minisztériumot, hogy hosszabbítsa meg 2 hónappal Matuska Szilveszter átengedésének időtartamát, mert a helyszíni szemlélés és a tanú kihallgatások rendkívül hosszú időt vesznek igénybe.

Matuska kislányát, Gabriellát, annyira megviselték az izgalmak, hogy teljesen lesoványodott. Egy jólelkű ember ki akarta vinni magához falura. A gyámhatóság azonban valószínűleg iskolai szünidőre utalja a kislányt.

Az egészségtelen lakóházak lerombolását és állami pénzből való újjáépítését követeli az angol munkáspárt

London, július 20. Munkáspárti részről a jövő kedden az alsóház ülése elé javaslatot terjesztenek arról, hogy a nagy angoliai városokban a szegénynegyedek egészségtelen házaikat és borkaszáryait rombolják le és állami támogatással építsenek azok helyébe a közegészségügyi igényeinek megfelelő munkáslakásokat. A munkáspárt tisztázní kívánja a helyzetet, mert az az információja, hogy a

munkaalakalomteremtés kérdésében a kormány szembehelyezkedik Runciman kereskedelmi miniszter álláspontjával, aki azt a felfogást vallja magának, hogy a gazdasági fellendülést csak a magánkezdeményezés indíthatja meg s hogy a kormány helytelenül tenné, ha munkaalakalmak teremtésével foglalkoznék a mai viszonyok között.

A bécsi Creditanstalt megszökött igazgatója szardiniakirály lett Portugáliában

Zürich, július 20. A bécsi Creditanstalt összeomlásakor a bank egyik előkelő igazgatója, Ehrenfest Frigyes, külföldre szökött és előbb Párizsban, azután Lisszabonban telepedett meg. Az volt a vád ellene, hogy vakmerő devizázleteivel milliókkal és milliókkal károsította meg a bankot és igazgatótársait is, akik oly vakon hittek benne, hogy a kezelésére bízták magánvagyonuk nagy részét. Miután megállapítást nyert, hogy Ehrenfest házard devizaszpekulációi nagy mértékben hozzájárultak a Creditanstalt összeomlásához, a bécsi ügyészség eljárást indított ellene és sikkasztás, csalás és hitlen kezelés címén kiadatását kérte Portugáliától, ahová Ehrenfest a fenyegető büntetés elől megszökött. A portugál hatóságok azonban arra való hivatkozással, hogy Auszria és Portugália között nincsen kiadatási szerződés, Ehrenfest kiadatását megtagadták s a Creditanstalt egykori

igazgatója, akit „Bécs leggazdagabb bankigazgatójára”-nak neveztek, azóta Lisszabonban él.

És bár egykor ötvenmillió aranydollárra becsült vagyonának jórésztét kimentette a külföldre: úgy látszik, mégsem él tétlenül, hanem jó üzletek után néz. Legalább is erre vall az újságíróknak a zürichi kitűnően informált bankkörökben szerzett az az értesülése, hogy Ehrenfest Frigyes az elmúlt napokban magyszabású üzletet csinált: hónapokig tartó kártartó munkával nagy nemzetközi szardínia-trösztöt hozott létre, amelyhez az összes francia, olasz, spanyol és portugál szardínia-telepek csatlakoztak. A szardínia-tröszt ezentúl egységesen fogja a szardínia árát szabályozni és az öldöklő harc a szardínia-piacon megszűnik. Idevaló hírek szerint Ehrenfest a szardínia-tröszt megalapításával már eddig kétszáz ezer svájci frankot keresett.

Mera et Co. Autobusz Vállalat

1933 június 22-től

mindennap kétszer indít közvetlen járatot az eddigi egy járat helyett. Kolozsvár —Dés—Nagysomkut—Szatmár között. I. járat indul Kolozsvárról 6 órakor, érkezik Szatmárra 12.15 órakor. II. járat indul Kolozsvárról 14 órakor, érkezik Szatmárra 20.15 órakor.

Kényelmes és pontos utazás. Új kocsik. Indulás Kolozsvárról a főposta melletti autobuszállomástól.

Select Mozgó

Házassági részvény-társaság

elsőrangu vigjáték, főszerepekben: CHARLOTTE SUZA, GEORG ALEXANDER, HANS MOSER

Ehrenfest most azon igyekszik, hogy a trösztöz csatlakozásra bírja a svéd és a norvég szardínia-telepeket is.

Különbö, mint haljuk, a szökött bankigazgató Bécsben lépéseket indított, hogy a büntetőeljárást szüntessék meg ellene vagy legalább is az elfogató parancsot vonják vissza és ha ez sikerülne, akkor lakóhelyét megváltoztatná és Lisszabonból állandó tar ózkodásra viszköltözknék Párizsba.

Alapot létesítenek Arlosoroff emlékére

Az Alap feladata: németországi zsidó gyermekeket és chalucokat hozni minél nagyobb számban Palesztinába

Varsó, július 20. Abból az alkalomból, hogy dr. Arlosoroff halálát követő harminc nap elmúlt a lengyel szejm Zsidó Klubja, valamint a palesztinai Histadruth Haowdim, továbbá a lengyelországi cionista szervezetek és a Palesztinai Dolgozók Ligája felhívást bocsátott ki, amely így hangzik:

„Mélyeség gyászba borította a zsidó és cionista nyilvánoságot fiatal vezetőnk és bajtársunk, Chaim Arlosoroff tragikus halála. Mindenütt, ahol a zsidó újjáépítésére és a Palesztina-munkáért megdobannak a szívek, mélyen megrendülve gondolnak még most is erre a katasztrófára.

Am a gyász egyedül nem lehet kizárólagos kifejezése mélyeség megrendültségünknek, Arlosoroff fiatal életét a munkának és újjáépítésnek szentelte, a nemzeti gyász tehát kell hogy munkában és újjáépítésben jusson kifejezésre.

Arlosoroff meggyilkoltatása beleesik egy történelmi katasztrófának abba a szakába, amikor németországi testvéreinket üldözik. Arlosoroff elméjét és szívét utolsó óráiban is az a gond foglalkoztatta, hogyan lehetne a Németor zágban gyökeret vesztett zsidó ifjúságot bevonni a palesztinai produktív munkába. Ez volt egyike azoknak a nagy politikai problémáknak, amelyek Arlosoroff szellemét foglalkoztatták fiatal, de munkában gazdag életének utolsó napjaiban.

A palesztinai Histadrut vezetősége, az elhunytnak közeli barátai és bajtársai elhatározták, hogy alapítványt teremtenek nevére, amelyet a palesztinai német zsidók kolonizálására szánt központi alapba bekapcsolnák és amelynek a következő különleges feladata lesz: gyermekeket és chalucokat hozni Németországból Palesztinába, hogy itt élhessenek, dolgozhassanak és alkotassanak.

A mélyeség gyász napjában teremtjük meg ezt az alapítványt. Akarjuk, hogy amilyen általános a gyász, ugyanolyan legyen a munka iránti készség. Ne csak Palesztinában, ne csak a megboldogult közvetlen barátainak körében, hanem az egész zsidó nyilvánosság hallja meg a németországi szenvedő testvérek érdekében elhangzott szavakat. Legyünk szolidaritás pozícióknak Eric Jiszráélben való kiterjesztése tekintetében, legyünk áldozatkészek, amikor fiatal, nagy mártírunk emlékét megörökítjük.

A „schöloschim” napján kezdődik a gyűjtési akció. Különböző formában fogunk gyűjteni a helyi viszonyoknak és a feladat sürgősségének megfelelően. Azonban az akciónak kereteit ki kell bővíteni, tartós eredményeket kell elérnünk.

A Histadruth Haowdim Ekektívije: D. Ben Gurion, Salman Rubaschowa, lengyel szejm Zsidó Klubja: Dr. Jehoschau Thon, a cionista szervezet lengyelországi bizottsága: I. Grünbaum, A. Hertglass, A Palesztinai Dolgozók Ligája Lengyelországban: D. Rosenbaum, A. Reis.”

MUSSOLINI VALLOMASAI Emil Ludwig, a világhírű író, a nagy emberek életének és belső világának ésszerű kutatója világhírű könyvét a mai Európa kétségtelenül legizgatóbb, legszívesebb politikai egyniségéről — Mussoliniról írta. A könyv kapható az Új Kelet könyvostályában. Ára csak 57 lej.

Az üzletreszketne

Bucuresti B nappal ezelőtt hivatalosa, a és feltűnő be hogy Román élénk gazdasá s maga Hitler dekrétumot, a buza ellenében szállít Román A Calendar terjedelmes ról a keresked az ipar és k már tegnap tént, ugyanis alapján a fra szlovák keres megrohamozt tériumot, azo lenajánlatát s dugába dölt. És ezt első szőnheti Hitl

Iorga meg Valeni de Mu nyilatkozatok keltek, a berkeiben:

Iorga azt tot illeti meg a következő látta el a pá „Juniannak és mégis k böles tudós doktora nyil alakjára tett

„Argetoian res presztize ledkezik arról az ő pártja Goga párt (Ez egyébké se, mert hisz — Fekete T megis politiz

A liberális illeti a korm A saját pá tudós, hogy lomra, amik vetkezni.

Ezen bales ben a hívek niális vezérü

Pénteken ügyminiszter ban már elő kezdve az á kontrollörig, mány tagjai el, Mironescu

A felsorol réme a pénz jön, ahol bi munkában ve tedődik, hogy bolni, a pénz

Általában pénzügymini erőszakos. Távollétéb indult meg buktatni am mert Madge venni a har log.

Ugyátszik mégis a hely véle, még ro egyébként V jelentése is, deklódó ujs

— Aki a könnyü dolgo azt képzeli, dolgozni, az

Mihalache jára, hogy megismerni külföldet Külföldi utj politikája im Hazajött, parasztgyny hogy nem mány. S er

Mint ahogy ságének idej levelekkel ig krizist, most zet levélle hogy változt

Körséta a belpolitika kulisszái mögött

Az üzletrontó „Calendarul”. Jorga balesetre vár. Jön Madgearu, reszketnek az eregek. Mihalache nem buktatja meg a kormányt

Bucuresti Bukarest, július 20. Néhány nappal ezelőtt, a romániai hitleristák fél hivatalosa, a „Calendarul” feltűnő helyen és feltűnő betűkkel közölte azt a hírt, hogy Románia és Németország között élénk gazdasági kapcsolatok jöttek létre s maga Hitler írta alá személyesen azt a dekrétumot, amelynek alapján a román buza ellenében Németország más árut szállít Romániába.

A Calendarul nyomán a többi lapok terjedelmes cikkeket számoltak be ezekről a kereskedelmi tranzakciókról, de ime az ipar és kereskedelmi minisztérium már tegnap megcáfolta a híreket. Az tör tént, ugyanis, hogy a sajtóközlemények alapján a francia, olasz, lengyel és cseh-szlovák kereskedelmi attasék valóságilag megrohmozták a kereskedelmi miniszteriumot, azonnal megtették a maguk ellenajánlatát s az egész német kombináció dugába dőlt.

Es ezt elsősorban a Calendarulnak köszönheti Hitler.

Jorga megint hallat magáról. Ezúttal Valeni de Munteban tett olyan „politikai” nyilatkozatokat, amelyek általános derűt keltek, a politikai egyébként unalmas berkeiben:

Jorga azt fejtegette, hogy melyik pártot illeti meg a kormányutódlás joga és a következő ő reá valló sajátos jelzőkkel látta el a pártokat:

„Junianak 33 centiméteres pártja van és mégis kormányozni akar vele”. (A böles tudós és az oxfordi egyetem disz-doktora nyilvánvalóan Iunian alacsony alakjára tett célzást hasonlatával.)

„Argetoianu pártjának 333 centiméteres presztizse van”. (A professor megfelleldekzik arról, hogy ez a párt valamikor az ő pártja volt.)

„Goga pártjának 333 költeménye van”. (Ez egyébként a legbizarrabb megjegyzése, mert hiszen Jorga maga is a verseket, — Fekete Tivadar le is fordította — és mégis politikál.)

A liberális pártról elismeri, hogy megilleti a kormányutódlás joga.

A saját pártjáról azt mondotta, a böles tudós, hogy akkor jön majd ismét uralomra, amikor valami baleset fog bekövetkezni.

Ezen baleset bekövetkezésének reményében a hívek fellátva tapsolták meg zseniális vezérüket.

Pénteken itthon lesz Madgearu pénzügyminiszter. A pénzügyminisztériumban már előre reszketnek a tisztviselők, kezdve az államtitkártól, az utolsó adókontrollórig. Az adófizetők fáznak, a kormány tagjai kellemetlen érzések töltik el, Mironescu máris készül külföldre.

A felsoroltaknak, tehát mindenkinek réme a pénzügyminiszter, aki Londonból jön, ahol bizony egy rosszul végződött munkában vett részt s most magától értedődik, hogy itthon akarja magát kitombolni, a pénzügyi diktátor.

Általában azt mondják róla, hogy jó pénzügyminiszter, csak ne volna olyan erőszakos.

Távollettében valóságos bosszuhadjarat indult meg ellene. Szerették volna megbuktatni amíg külföldön tartózkodik, mert Madgearuval szemtől szembe felvenni a harcot nem egészen biztató dolog.

Ugyilátszik azonban, hogy Madgearu mégis a helyén marad, mert ha rossz is véle, még rosszabb nélküle. Ezt igazolja egyébként Vaida miniszterelnöknek a kijelentése is, amelyet a minap tett az érdeklődő újságírók előtt:

— Aki azt hiszi, hogy Madgearuval könnyű dolgozni, az téved. De viszont, aki azt képzei, hogy Madgearu nélkül lehet dolgozni, az még jobban téved.

Mihalache azzal indult el külföldi útjára, hogy egy politikusknak ajánlatos megismerni a szomszédos államokat és a külföldet közelebbről tanulmányozni. Külföldi útján legjobban Roosevelt bátor politikája imponált neki.

Hazajött. A házára magára öltötte a parasztságát s jóakaratait kijelentette, hogy nem akarja megbuktatni a kormányt. S erre a kormány megnyugodott.

Mint ahogy földművelésügyi miniszter-ségének idején a földművesekhez intézett levelekkel igyekezett megoldani az agrár-krisist, most is egy a kormányhoz intézett levéllel szándékozott azt rávenni, hogy változtassa meg pénzügyi politikáját

és térjen rá, úgy mint Roosevelt, az infláció útjára.

Mihalache nem kapott egyenes választ a kormánytól levelére, de a külügyminiszterium egy kommunikéban leszögezte, hogy a román delegáció Londonban azon államok oldalán foglalt állást, amelyek az infláció ellen és az aranyvaluta mellett maradnak.

Mihalache erre kijelentette, hogy ő hűséges tagja a pártnak és elveinek fenntartásával nem kíván nehézségeket gördí-

teni a kormány útjába.

Egy a kormányhoz egészen közelálló politikus szájából hallottam:

— Hát próbáljon gördíteni...

Mire jutott ez a szegény Mihalache is, aki valamikor olyan hatalom volt a nemzeti parasztpártban, akárcsak Maniu. Igaz, hogy azóta sok minden megváltozott.

Maniu Badacsonyban húzódik meg, mint valami csigaházba és olyan kérdéseket tesz fel neki: „Igaz-e az a hír, hogy excellenciád nemzeti szocialista pártot szándékszik alapítani?” Maniu ugyan megcáfolta a hírt, de már maga a meztelen tény, hogy ilyen kérdések felérhetnek egy Maniu Gyuláig, jelzi az idők furesa fordulatát.

Es ezért kellett a mindig aktív Mihailachenak is hosszú időre Topolovenibe visszavonulni, mert az idők megváltoztak.

Hátszegi Ernő

Hogyan fest a proszperitú Amerikában

A tőzsdespekuláció tönkrement, az ipari termelés emelkedett

Newyork, július 20. Az újabb dollárzuhanás az értéktőzsdén eladási pánikot okozott. Több mint 7 és fél millió papír eszerült gazdát. A spekuláció a tegnapi tőzsdenapon teljesen elvesztette, amit az utóbbi hat hét alatt keresett.

Az értéktőzsdé pánikja hatást gyakorolt a gabonátőzsdékre is. Hivatalos helyről felhívtak intéztek a gabonátőzsdéhez, melyben intézkedéseket követelnek a spekuláció kelle keretek közé szorítására, ellenkező esetben be fogják zárni a tőzsdéket.

A dollár áresését a tökemenküléssel az importőrök túlzott devizavásárlásaival és a spekulációval magyarázzák.

Az amerikai textiliparban a 40 óras munkahét bevezetése következtében újabb százezer ember jutott munkalehetőséghez. Az acéliparban a foglalkoztatott munkások száma az év első negyedének vége óta megkétszereződött. Hivatalos amerikai helyen a kedvezőbb fordulatot kormányintézkedések eredményeinek javára könyvelik el.

Az amerikai acélipar foglalkoztatása újabb rekordot mutat. A gyárak ezidőszent teljesítőképességük 59 százalékáig vannak kihasználva, ami 400 százalékos emelkedést jelent a 4-5 hónappal ezelőtti mélyponthoz viszonyítva.

Németországban meg akarják alakítani a kitértek egyesületét

„Nemárják, vagy nemtiszta árják, egyesüljétek!”

Berlin, július 20. A „Berliner Tageblatt” jelentése szerint Németországban alakulni van egy olyan egyesület, a melynek tagjai kizárólag olyan keresztény német állampolgárok nemárják, vagy nem tisztá árja származásuk. Az egyesület, amelynek hatásköre kiterjedne az egész birodalomra, felölelné az összes nemzetien gondolkodó német keresztény állampolgárokat, akik származásukra nézve nem árják és nem tisztá árják, akik azonban a német karakterrel és kultúrával egybeforrva érzik magukat. Az egyesület arra törekszik, hogy az összes német tekintet nélkül az egyéni hovatar-

zásra, a szocialista német nemzeti érzés együttes fundamentumán álljanak. Nyilvánvaló, hogy az egyesület azoknak az érdekeit akarja védeni, akiket a kampós kereszties kormány semita származásuk miatt sehoval nem akar befogadni. A kitértek hatalmas légiója akar tömörülni ebbe az egyesületbe, hogy számszerint erejükkel szerezzenek maguknak súlyt és a mai rezsimben is.

Egyelőre azonban az egyesület csak szándék, minthogy Németországban még korántsem higgadtak le a dolgok annyira, hogy a nem árják máris bármily csekély jelentőséghez jussanak.

Balbo amerikai diadalutja

Ma Rooseveltnél villásreggeilizik a repülőraj

London, július 20. Az olasz óceánrepülő hidroplánraj amerikai időszámitás szerint reggel 7 órakor a parti ütegek diszortúzei közben 15 amerikai katonai repülőgép diszkisrétevel elindult Csikágóból Newyorkba.

Newyork, július 20. Az olasz hidroparaj az amerikai gépek kíséretében megérkezett Newyorkba. A Macon amerikai tengerészeti léghajó a kikötő felett tiszteletköröket irt le Balbo és az olasz pilóták leszállásakor. A nagyarányu

fogadtatási ünnepséget az összes amerikai rádióállomások közvetítették hallgatóiknak.

A washingtoni vizit

Newyork, július 20. Balbo és az olasz flotta pilótái gépeiken ma Washingtonba látogatnak el, ahol Roosevelt vilásreggelin látja vendégül az óceánrepülőket. A hidroplánraj pénteken ismét Newyorkban lesz. A City Hallban Newyork városa nagy lakomát fog adni tiszteletükre.

Post kényyszerleszállása

London, július 20. Moszkvai jelentés szerint Willy Post amerikai pilóta világkörüli légi útján még nem érte el a távolkeleti Blagowjeszenszket, mert a kedvezőtlen időjárásban utközben kényyszerleszállást kellett végeznie.

Visszatértek a moszkvai repülőkhöz

Varsó, július 20. Inganisz, az ukrán légi haderő vezetője és Turzanski magasrangú orosz repülőtest, valamint társaik, akik a májusi oroszországi látogatás viszonzására érkeztek szovjetterületről repülőgépeken Varsóba, ma elhagyták a lengyel fővárost s légi úton visszatérnek Oroszországba.

A horogkereszties pénz...

Bécs, július 20. Az osztrák közvélemény nagy nyugtalansággal fogadja azokat a híreket, hogy Salzburgban és környékén a sillingérmékre és az apró váltópénzekre ismeretlen tettesek kis horogkeresztet véstek.

Az osztrák Nemzeti Bank salzburgi fiókja szükségesnek tartotta, hogy figyelmeztesse a közönséget, hogy a sillingtörvény értelmében olyan érmék, amelyeket szándékosan megrongáltak, nem forgalomképesek. Abban az esetben, ha a jegybank ilyen pénzeket valahol feltalál, úgy azokat köteles átlukasztani. Az osztrák Nemzeti Bank bécsi fiókja közleményt juttatott: el a lapokhoz, amelyben közli, hogy eddig még nem nyújtottak be a jegybank pénztáránál horogkereszties érméket, fél azonban, hogy különösen a kétszlinges pénzdarábokon könnyen alakíthatják át az ott bevett kereszte horogkereszté.

A salzburgi rendőrség közli, hogy a horogkereszties pénzérmék továbbadását csalásnak minősítik és eszerint büntetik.

A hitlerista hisztéria

London, július 20. A Daily Express berlini tudósítója most a birodalom városáiban utazgat. Politikusok helyett magánembereket interjúval meg. Mannheimban kizárólag nőikkel beszélgetett. Egy fiatal leánnyal és egy férjes asszonnyal.

A fiatal leány, aki már hódol a legújabb divatnak és növeszti régimódi cofját, ezt mondotta:

— Hitler valósággal levett minket a lábunkról. Aki őt egyszer is beszélni hallotta, teljesen hatása alá került. A gyermekek is szeretik őt, mert megfigyelmezi és új dalokra és játékokra tanítja őket. Mi, nők, nem sajnáljuk elvesztett szabadságunkat. En orvostanhallgató nő vagyok, de ha Hitler elhatározza, hogy nem szabad tovább tanulnom, a legnagyobb nyugalommal és békétüréssel fogok eleget tenni parancsának és ott hagyom a pályámat.

Vannak persze túlzások: nem vagyunk nagyon elragadtatva, ha idegen férfiak kitépik a szánkából a cigarettát és rántapostnak. Ez már azonban együtt jár a forradalommal, bele kell nyugodni. Mi, német nők, lelünk mélyen sohasem kedveltük a „felszabadulást” mi mindig hívek voltunk a nő három igazi hivatásához: a templombajáráshoz, a főzéshez, a gyermekneveléshez. (Kirche, Küche, Kinder.)

Csak a berlini nők voltak romlottak és modernek. Hálások vagyunk Hitlernek, hogy lecsapolta a berlini posványt.

Az angol újságíró ezután egy férjes asszonnyal beszélt, aki háztartást vezet. Ez már kevésbé hálás Hitlernek:

— Amióta Hitler uralomra került, sok esetben 40 százalékkal emelkedtek az élel miszerárak.

A tojás, a tej és a vaj áremelkedése megközelítette az ötven százalékot is. Ez állítólag azért történik, hogy Hitler a parasztságon segítsen. A tény az, hogy a tejtermelő 15 pfenninget kap a tejtért, mi pedig 30-at fizetünk érte. A termelő 38 pfenninget kap a levágott disznó kilójáért, mi pedig 90-et fizetünk.

Hitler nem szabadított meg minket a sok közvetítő közegetől, amelyek ugyszólván munka és kockázat nélkül keresnek a mi rovásunkra. Jobb volna, ha Hitler nem annyira az ellenpártok, mint inkább a magas árak letérésével foglalkoznék.

Betegek gyógyulást, egészségesekek üdülést

találnak az ujonnan átalakított

KÉRO GYÓGYFÜRDŐN

Európai híró professzorok véleménye szerint meggyógyítja a

csuzos, asztmás, gyomor, máj és bőrbajokat,

valamint mindenfajta női betegségeket.

A fürdő a Kolozsvár—Dés országot és vasutvonal mentén fekszik gyönyörű helyen, Szamosujvártól alig egy kilométernyire. Tiszta és ocsó szobák, kitünő erdélyikonyina. Autobusz megálló.

Vegye igénybe a vasuti fürdőjegy kedvezményt!

LIUS 21.

gó
zvény-

szerepekben:
GEORG ALE-
MOSER

rekszik, hogy a
ja a svéd és a

is.
szokotti bank-
indított, hogy
ék meg ellene
rató parancsot
kerülne, akkor
és Lisszabon-
viszalköltözöd-

enek
lékére

országi zsidó
t hozni minél
esztinába

az alkalomból,
a követő har-
szemj Zsidó
ntinai Histad-
lengyelországi
alesztinai Dol-
átott ki, amely

otta a zsidó és
al vezetőnk és
proff tragikus
zsidó újjáépí-
káért megdob-
megrendülve
a katasztró-

lehet kizáró-
megrendültsé-
életét a mun-
ntelte, a nem-
munkában és
ésre.

ása beleszik
abba a szá-
estvéreinket
bjét és szívét
nd foglalkoz-
metor zágban
ságot bevonni
kába. Ez volt
tikai problé-
off szellemét
unkában gaz-
an.

vezetősége,
bajtársai el-
teremtének
ai német zsi-
ponti alapha
a következő
ermekeket: és
zágából Pa-
enek, dolgoz-

an teremtiük
karjuk, hogy
gyanolyan le-
Neesak Pa-
ldogult köz-
hanem az
ja meg s né-
k érdekében
nk szolidarit-
éliben való
gyünk áldo-
y márijunk

kezdődik a
ormában fo-
roknak és a
elően. Azon-
ell bővíteni.
ünk.

Ekzekutívje:
ubaschowa.
ja: Dr. Jer-
rvezet len-
inbaum, A.
ozók Ligája
baum, A.

SAL Emil
agy embe-
ak élessze
vét a mai
atöbb, leg-
géről —
apható az
Ára csak

Most NIVEA-fogpaszta is

22 Lei

Enyhe, könnyen habzó, csodásízű szájpótló. Ime egy ösztönös ítélet: „Felhagytam régi fogpasztámat, amelyet egy évtized óta használtam és ezennel csak NIVEA-fogpasztát fogom használni”.



Minősége: NIVEA
Olcsó és jól

KÜZGAZDASÁG

A kisiparosok és kiskereskedők is benyújtották listáikat a Kereskedelmi és Iparkamarai választásra

Cluj Kolozsvár, július 20. Közöltük a nagyiparosok és nagykereskedők listáját, melyet a Kereskedelmi és Iparkamara igazgatósági tanács választására nyújtottak be. Tegnap a kiskereskedők, illetve a kisiparosok is benyújtották listájukat, amely a következő:

A kiskereskedelem jelöltjei: Penes Stefan, Körössi Ákos, Ardevan Teodor,

Wohlmann Gusztáv Beszterce, Petru Pop, Kovács Dezső, Ioan Manutiu, Kremer Bernát, Petre Bucoveanu és Komjátszky Lajos.

A kisipar jelöltjei: Farcas Andrei, Polonyi Albert, Aitoneanu Petre, Török Árpád, Taflan Victor, Prezenszky Pál, Ratiu Iuon, Gerstenbrein Arthur, Simon Lajos és Cseke Albert.

Franciaország és Olaszország csökkenti foglalkoztatást a buza importvámját

London, július 20. Franciaország és Olaszország delegátusai közölték a nagytermelő államok delegátusaival, hogy amennyiben az áremelkedések tartósak lesznek, az emelkedés arányában csökkeneni fogják buzavámjaikat.

Pontos eseménye a londoni gabonafront tegnapi tanácskozásainak az a bejelentés is, hogy a fogyasztó államok évről évre fokozatosan emelni igyekeznek a gabonaimportot.

A lapok kommentárjaikban kifejezésre jut az a kívánság, hogy a nemzetközi tárgyalások legalább az legyen az eredménye, hogy az agrárországok válságát enyhítsék, hogy lakosságuk visszanyerje a külkereskedelemben áruira vonatkozó fo-

gyasztóképességét.

A csehszlovák gabonaszindikátus működési megbízatása a hónap végével lejárt. Tárgyalások vannak folyamatban a működés meghosszabbítása érdekében, mert általában elismerik az intézmény hasznosságát s csak a tevékenység kiterjesztését helytelenítik, azt t. i., hogy a szindikátus maga is kössön kereskedelmi üzleteket.

Érdeklők körökben valószínűnek tartják, hogy a kormány figyelembe fogja venni a kereskedelem és a termelők felfogását és a szindikátust változatlan hatáskörben működőtté tovább anélkül, hogy felruházná ügyletkötési jogokkal.

Egységes akciót a kiskocsmárosok érdekében!

Jibuo Zsibó július 20. A kiskocsmárosok helyzete közismerten kétségbeesítő. Ideje volna, ha a kiskocsmárosok egységes akciót kezdenének ennek a szakmának a megvédése érdekében. Valamikor ez a foglalkozási ág szigorúan védve volt attól, hogy más foglalkozási ágak területére beavatkozzanak, amivel szemben hosszú évtizedeken keresztül milliárdokat kitevő hasznót hajtott az államnak. Egy egységes akcióval el lehetne találni éri azt, hogy az államapparátus felelős tényezői belássák, hogy ezt az erősen adózó szakmát kevésbé mostohán kezelje magának a kiskocsmárosok is hasznót hajtanának.

Az első helytelen intézkedés, amely ellen fel kell venni a harcot az, hogy a vidék lakosságának megengedték, hogy az egészségügyi szempontból meg sem vizsgálta mérgező hatása, legtöbbször igen elhanyagolt állapotban tartott kisüstökön szinte korlátlan mennyiségben főzzenek pálinkát. Ezzel egy igen számottevő produktum, a gyümölcs értékesítése is csökkenő lehetőséget szenvedett, az akciónál tehát erre okvetlenül hivatkozni kell. Ezt követte

WEIBEL:

A nőgyógyászati diagnosztika alapjai

A világhírű szakmű dr. Declava és dr. Pesti fordításában a régi 272 lejes ár helyett most árleszállításban 96 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs LEPAGENAL Kolozsvár.

az alkohol árának az abszurd magas módon való felemelése ami megint csak a kocsmárosokat sújtotta legjobban és ezen keresztül természetesen az államot. Ezzel az értékkel ugyanis, hogy a kisüstön való főzés még jobban elterjedt s a kocsmák jövedelme ugyyszólván megsemmisült.

Miután mindezek az intézkedések a kocsmák jövedelmét a minimumra csökkentették, a kegyelemadókat a különböző taxákkal adták meg. A taxa de brevet 3000 százalékkal emelték fel, aminek az volt a következménye, hogy a falvak az engedélyek 80 százalékát beadták. Nemcsak a kocsmárosok tömege maradt kenyér nélkül, hanem újra csökkent az állam jövedelme. Azután következett a monopólium-rendszer. Ez ellenkel elsősorban felvenni a harcot, mert ez még a dohánynál adott percentet sem adja meg a kocsmárosoknak. Erre következett a Dare de Brevet Comunal. Amikor mindez elintéztetett, megengedték a fűszerüzleteknek a monopólium-árúsitását, anélkül, hogy ugyanakkor magasabb adót vetnének ki a szatósüzletekre. Ezeknek az intézkedéseknek betétezésül szolgál az a rendelet, amely a gyümölcs és szőlőtermelőknek megengedi a háznál való bor, illetve pálinka detaileledását.

Mindezek ellen akciót kell folytatni. A kocsmárosoknak meg kell kérni a parlament képviselőit, hogy harcoljanak értük és minden propagandával fel kell világosítani az illetékes köröket, hogy a kocsmárosoknak ezt a soha sem tapasztalt mély pontra való süllyesztését továbbfejleszteni ne hagyják.

A legégetőbb és legsúlyosabb problé-

mák, amelyeket orvosolni kell pontokba foglalva a következő:

1. Azon rendelet visszavonása, amely megengedi a fűszerüzletek útján történő monopólium-éledést.

2. A gyümölcs-termelők a pálinka, továbbá a szőlősgazdák a bor háznál történő detaileledésének betiltása.

3. Az Arenda Comunala elfoglalása 1932-re visszamenőleg is, valamint az esetleges eddigi ebből folyó peres eljárások törlése.

4. A Taxa de Brevet redukálása a régi, 200 lejes alagra.

5. A monopólium-árúsitásból egy tisztességes százalék megadása, amely az egzisztenciát és az adófizetést lehetővé teszi.

6. A szesznek a régi rendszerű olesóban manipulálható hordókban való forgalombahozatala, olcsóbb árban és nyitva.

7. A kereseti adó 50 százalékkal való redukálása.

8. Az istentiszteleti időpont kivételével a nyitás megengedése vasárnap és

ünnepeken.

Ezek volnának azok a szempontok, melyek az egységes akciót vezetnék és azt hiszem, hogy ha az eddiginél nagyobb energiával és ügyszeretettel mi magunk fekiúdnánk bele a kérdés kerestülvitelébe, valami eredményt sikerülne is elérnünk. *Hirsch Andor.*

Melyik ország mennyi vajat szállított Angliának? Londonból jelentik: Anglia vajimportjában vezet Újzeland 685 ezer 789 métermázsával, második Dánia 637 ezer 371 és harmadik Ausztrália 547 ezer 689 métermázsával. Az adatok az első felév importját jelzik.

Theodore Dreiser: Amerikai tragédia. A szerelem és pénzsóvár amerikai ifjúság tragédiája. A legnagyobb mélyiségeket tárja fel, amelyek a háború utáni fiatal nemzedék előtt nyitnak meg: a szőnyeg nélküli harcot, amelyet a testet-lelket megáldozó szegénység és a gondatlanságot jelentő gazdagság nap-nap után való összehasonlítása jelent. A három kötet ára tíznom papíron nyomva füve 234 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel.

Kanaán Ügyviteli Vállalat Jeruzsálem

Ben-Jehuda-ut — Auster-ház

בנק אפרוטרופות
ירושלים

רחוב בן-יהודה — בית אוסטר

MA már nem cionista sötétlátás, MA már nem pánikhangulat, hanem a zsidó világhelyzet józan megítélésén, a zsidó jövőt illető kilátások józan mérlegelésén alapuló közvélemény, hogy a zsidó egyed szempontjából is a leglogikusabb s a következő generációk jól felfogott érdekében való, ha

tökénket Erec-Jiszráélben helyezzük el

MA már köztudomású, hogy nem hangzatos cionista propaganda, hanem a való helyzetnek megfelelő tény, hogy

EREC JISZRAÉLben a gazdasági helyzet jó,

EREC JISZRAÉLben tökebefektetések jól kamatoznak,

EREC JISZRAÉL kitűnő földrajzi fekvése úgy szárazföldi, mint vízi és légi közlekedés szempontjából a KELET és NYUGAT kulcspontháza predesztinálja,

EREC JISZRAÉL gazdasági jövője ennél fogva egy ipari, mint kereskedelmi szempontból elsőrangúak ígérkeznek.

EREC JISZRAÉL az egyetlen ország a világon, hol nyugodt, antiszemitizmusmentes atmoszférában dolgozhatunk magunkért, családunkért, gyermekeinkért.

a KANAAN ÜGYVITELI VALLALAT teljes felelősséggel, mérsékelt díjazásért áll rendelkezésére

a KANAAN ÜGYVITELI VALLALAT információkkal szolgál, javajavlatokkal jön, ideákat vet fel, programot készít el, költségvetéseket dolgoz ki

a KANAAN ÜGYVITELI VALLALAT vállalja megbízásból bármely ügyletnek a beindítását, keresztülvitelét, lebonyolítását, bármely — akár ipari, kereskedelmi, akár mezőgazdasági — vállalatnak a vezetését.

a KANAAN ÜGYVITELI VALLALATNAK az egész világra kiterjedő szervezete van s ennél fogva válnak érdekessé az összehozásait, esetleg különböző országokból is,

a KANAAN ÜGYVITELI VALLALATNAK Erec Jiszráél legkiválóbb szakemberei állanak rendelkezésére, kiknek hosszú és közismert palesztinai praktikus munkája a legbiztosabb garancia arra nézve, hogy a Kanaán megbízói tandíjak fizetésétől meg lesznek kímélve.

Levélcim: Canaan Trustaeship,
Jerusalem, P. O. B. 844.

Bucure
Kelet tud
az utóbbi
sát jellem
mány figy
szág külf
tőztatásob
gárda eg
gét. A va
gántisztvi
rétegeiben
és az esz
borába sz
dától meg
A vasgár
sen pénz
désében s
a fogaras
során pén
el. A ham
letartóztat
még nagy
reanu vas
nek Vaida
vele, mely
„séremlék
az utóbbi
Ebben a
érinti a va
hamisítást
a „martini
tiz év óta
asztán Gog
a Iorga-A
Vaida kor
da üldözte

— Vissz
írja levelé
két hónap
deztém önt
dözést kié
„miért ne
munkához
Azzal fe
teni a Buz
megjegyzés
— Nem.
Egy hón
tam be a
megbeszél
mérnökök
kezdődnie
Lelkes m
Codreanu,
kesítő mun
milyen pélo

A visani
jében száme
nak, a köv
Codreanu:

— Háron
niba, hogy
sével fogl
letartóztat
ták, majd e
küldték, mi
ben az emb
alázó helye
Másik két
temről jött
ták, a rendő
triviális m
kapitány
a Ionescu f
hátukra és
látára így
onnan haza
Végül, ju
100 ifju, töb
itt Zelea Co
lyett milyen
gárdistákat.
élen, gépfeg
fegyverzett
megállásra.
küdték a me
„velünk a m
natban a es
dön fekvő v
puskattussal
mind a száza
napig ázni h

Időközben
kész, akit a
fogadott:
— Mi van
— Pap van
— azért jö

Betiltják a Vasgárdát a szebeni pénzhamisítás miatt?

Nagyszebenben husz vasgárdistát tartóztattak le pénzhamisítás gyanújaival

Zelea Codreanu panaszkodó levele Valda miniszterelnökhöz

Bucuresti-Bukarest, július 20. (Az Uj Kelet tud.) Az az erőteljes agitáció, mely az utóbbi hetekben a vasgárda aktivitását jellemzi, a tizenkettedik órában a kormány figyelmét is magára vonta és az ország különböző pontjain sorozatos letartóztatásokkal igyekszik megfékezni a vasgárda egyre veszedelmesebb tevékenységét. A vasgárda már a munkásság, a magántisztviselők és a társadalom minden rétegében rendkívül erős agitációt fejt ki és az eszközökben sem válogat, hogy táborába szegődtesse a demagóg propagandától megzavart lakosság nagy tömegét. A vasgárda propagandájához természetesen pénz kell és hogy a pénzszerzés kérdésében sem kiméletek az eszközök, azt a fogarasi leleplezés bizonyítja, melynek során pénzhamisító vasgárdistákat fogtak el. A hamis pénzzel operáló vasgárdisták letartóztatása óriási feltűnést keltett, de még nagyobb feltűnést kelt Zelea Codreanu vasgárdista parlamenti képviselőnek Valda miniszterelnökhöz intézett levele, melyben ez felsorolja mindazokat a „sérelemeket”, melyek a vasgárdát érték az utóbbi hónapokban.

Ebben a levélben természetesen nem érinti a vasgárdista vezér a fogarasi pénzhamisítást, de részletesen fel sorolja azt a „martiriumot”, melyben a vasgárdának tíz év óta része van. Előbb a liberálisok, aztán Goga, majd Mihalache, következett a Iorga-Argetoianu kormány és végül Valda kormánya is folytatta a vasgárda üldözését.

Egy beszégetés

— Visszaemlékeznek e Miniszter ur, — írja levelében Zelea Codreanu — hogy két hónappal ezelőtt, amikor megkérdeztem öntől, mit vétettünk, amivel az üzdezt kiérdemeltük, azt kérdezte tőlem: „miért nem kezdtek valami konstruktív munkához?”

Azzal feleltem, hogy gátat akarok építeni a Buzáiu folyó mellé. Van-e valami megjegyzése?

— Nem. Nagyon jó. Nagyon szép.

Egy hónappal ezelőtt kérvényt nyújtottam be a munkaügyi minisztériumhoz, megbeszéléseket folytattam a legjelesebb mérnökökkel és a munkának meg kellett kezdődnie július 10-én.

Lelkes mondatokban magyarázza Zelea Codreanu, hogy ez a gátépítés milyen lelkesítő munkája lett volna az ifjúságnak, milyen példaadás az ifjak ezreinek.

Ahogy Codreanu a visani eseményeket látja

A visani eseményeket, amelyekről idejében számoltunk be az Uj Kelet olvasóinak, a következőkben mondja el Zelea Codreanu:

— Három kiváló ifjút küldtem Visaniba, hogy az ellátás és lakás előkészítésével foglalkozzék. Nyolcadikán ezeket letartóztatták. Râmnicul Sârta szállították, majd egymáshoz láncolva őket hazaküldték, mint a legutolsó banditákat, ebben az emberi méltóságukra annyira lealázó helyzetben.

Másik két ifjút, akik a bukaresti egyetemről jöttek Râmnicul Sârta, megfogták, a rendőrségre vitték, ahol közönséges triviális módon bántalmazták, a rendőrkapitány megpofozta őket, két ágens: a Ionescu fivérek összekötözte kezüket a hátukra és a város lakosságának szemeláttára így vitték őket az állomásra, hogy onnan hazaszupplálják őket.

Végül, július 10-én Visaniba érkezett 100 ifju, többségükben diákok. Felsorolja itt Zelea Codreanu, hogy ölelő karok helyett milyen hatósági csoport várta a vasgárdistákat. A hatóságok vezetőivel az élen, gépfegyverekkel és puskákkal felgyverett katonaság szolgáltatta fel őket megállásra. Az ifjak a felszólításra befelküdtek a méteres sárba és énekeltek, hogy „velünk van az Isten”. A következő pillanában a csendőrök megrohanták a földön fekvő vasgárdistákat és bakancsal puskatussal ütötték, verték őket. Végül mind a százat kötéllel megkötözték és fél napig ázni hagyták őket az esőben.

Az ügyész és Dumitrescu

Időközben megérkezett Dumitrescu lelkész, akit az ügyész a következőképpen fogadott:

— Mi van veled, te?
— Pap vagyok — felelte Dumitrescu —, ezért jöttem, hogy istentiszteletet

tartsak a munka megkezdésénél.

— Nem pap vagy, hanem számár. Kössek azonnal a kezeit a hátához — válaszolta az ügyész.

A papot is megkötözték. Aztán mindanyikat átvitték Râmnicul-Sârta, ahol napokon keresztül kínozták.

Igy írja Zelea Codreanu és levelében elégetetelt kér a Vasgárdának, melyet uton utfélen meggyaláznak.

Felozlatják a Vasgárdát?

Még ideje sem volt Valda miniszterelnöknek elolvasni Zelea Codreanu leve-

let, a hatóságok máris megadták a választ a vasgárdista vezér panaszkodására. Szebenben ugyanis letartóztattak 20 vasgárdistát, akikről bebizonyosodott, hogy részük volt a pénzhamisításban. Ez pedig még sem olyan produktív munka, mint ahogy azt a hatósági „zaklatásért” haragvó vasgárdista vezér állítja.

Bukaresti hírek szerint a kormány végre rá is szánta magát arra, hogy a Vasgárdát, amely a botrányos verekedésektől a pénzhamisításig, széles utat futott be, betiltsa.

A dollárrögzítés csak tavaszra várható

Bucuresti-Bukarest, július 20. A Morningpost szerint dollárrögzítés Amerikában csak tavaszra várható. Emiatt már szinte kétségesnek tartják a világ gazdasági konferencia novemberre történő összehívását is.

A lapok értesülései szerint Macdo-

nald kifejezte azt a felfogását a konferencia delegációi előtt, hogy helyes lenne a konferencia szünete alatt egymás között közvetlen tárgyalásokat folytatni, hogy az összehívás után már egész sok kész megállapodás legyen az értekezlet elé terjeszthető.

Elfogadták a Banca Moldova kényszeregyezségi kérését

Bucuresti-Bukarest, július 20. (Az Uj Kelet tud.) A jasi törvényszék több hétig tartó tárgyalás után ma döntött a Banca Moldova kényszeregyezségi kéréséről. A Banca Generala, a Banca Marmorosch és a Bercovici bank után ez volt a negyedik nagy pénzügyi intézete Romániának, amelyet pénzügyi nehézségei a fizetéseketelenségbe kergettek. A Banca Moldova Bukarestből írá-

nyította pénzügyi műveleteit, a bank székhelye azonban Jasiban volt.

A jasi törvényszék a kényszeregyezségi kérést elfogadta. Eszerint a bank öt év alatt tartozik a betéteket teljes egészükben, kamatmentesen visszafizetni. A bíróság az állam számára 1 millió 135 ezer lej illetéket állapított meg, amely három éven belül fizetendő visza.

Leleplezték a borzalmas csernovici gyilkosság valódi tetteseit

Vagyont érő pénzt és ékszer loptak el a gyilkosok

Csernovic, július 20. Még élénken az olvasók emlékeztében él az a borzalmas gyilkosság, amelyet Csernovicban követett el egy rablóbanda Hirsch Róza ottani multimilliomos asszony ellen. Hirsch Róza gyilkosát csak hosszas nyomozás után tudta kézrekeríteni a rendőrség és most, bár már minden tettes lakat alatt volt, még mindig nem volt kellőképpen megvilágítva a borzalmas bűntény. A főtettes, Pleseca Vasilel egyidőben még néhány gyanús előleltű embert tartóztattak le, köztük

Serafin Magher, aki ellen az a gyanu merült fel, hogy ő tömte be ronggyal Hirsch Róza száját, míg Pleseca meggyilkolta. A rendőrség a nyomozás végső stádiumában jött rá arra, hogy Serafin Magher nem azonos a főcinkossal, hanem feltűnően hasonlít rá. Lazar Melcunak hívják az igazi főcinkost, akinek Magherrel való hasonlósága megévezte a hatóságot. Érdekes azonban, hogy Magher és Melcu is résztvettek a gyilkosság elkövetésében, csak hogy Magher a kapuban ügyelt fel

Ganz Abrahámné

Kóser szakácskönyve

ismét kapható az UJ KELET könyvosztályánál

Ara 180 lei

hogy a gyilkosokat ne háborgassa senki.

Mikor a gyilkosságban résztvett összes személyeket leleplezte már a rendőrség, ismerte be csak Pleseca részletes vallomában a háborzongató gyilkosságot. A vallomás szerint Pleseca Melcu együtt léptek be a milliomosnó lakásába. Pleseca ráugrott Hirsch Rózára, de akkor ennek még volt ideje si koltani egyet: „Segítsé, jöjjetek, tolvajok”... Erre aztán betömtek a száját és összekötözték.

Érdekes hogy ez a két ember néhány hónappal ezelőtt lopást kísérelt meg Hirsch Róza lakásán Ötvenezer lej értékű ezüstneműt és egy 70 ezer lejt érő asztrahanbundát loptak el. A bunda ma is az egyik szűcsmesternél van. Itt helyezte el Pleseca azzal, hogy majd vadházastársa átveszi. A nő azonban nem jelentkezett a bundáért, mely még ma is a szűcsnél van és most az örökösök tulajdonát képezi.

A büntetett a gyilkosok rendkívül részletes tervvel készítették elő. Beavatták tervükbe Vasile Litvinukot és Alfréd Gabarskit, valamint Gafita Robuliac és Maria Marenic cselédleányt. A gyilkosságot április 26-ra tervezték. A gyilkosok ez a napon is megjelentek Hirsch Róza házában, de nem tudták a gyilkosságot végrehajtani, mert Melcu kijelentette, hogy ő fél és nem merete követni a sokkaj bátrabb Plesecát. Pleseca és Melcu ekkor összevessztek, de május harmadikán ismét együtt jöttek el és elkövettek gaztettüket.

Ugy Pleseca, mint Melcu fenntartják, hogy nem akarták meggyilkolni Hirsch Rózát, csak ki akarták feszíteni a lakását. Bekötötték a száját, összekötözték a kezét és zsákok húzták a fejére. Nem sejtették, hogy Hirsch Róza meg fog fulladni, ha száját betömik. Az ellopott értékekre vonatkozólag elmondta Pleseca hogy a Wertheim-kasszában 66.000 lej, 40 ezer lej értékű cseh korona és dollár volt. A milliomosnó ékszerei nagy vagyont értek, volt egy fülbevaló, mely magya 100.000 lejt ért.

A rendőrség a borzalmas bűntény tettesének kihallgatását még folytatja és rövidesen megtörténik a büntett rekonstruálása is.

Bravur után, letartóztatás

London, július 20. William Kondrick tizenhétéves ifju átúsza a Niagarát. Tegnap este, közvetlenül a vízesség alatt, meztelenül a harsogó folyóba ugrott és átúszt az örvényekben, amelyek kétszer körülvették. Végül sikerült csendesebb vízre elvergődnie és a kanadai oldalon partra usznia. Összesen két és félórát volt a vízben. Ő az első, aki sértetlenül átúsza a Niagarát.

Megérkezése után letartóztatták a vízesség engedély nélküli átúszaása miatt.

C. Miciora kinevezése. Bukarestből jelentik: C. Miciora miniszterelnökségi kabinetigazgató, a sajtóminisztérium szimpatikus reszortfőnökét a román turisztikai hivatal tanácsosává nevezték ki.

— Szerzetes, mint színházi rendező. Münchenből jelentik: A bajor közoktatás és művészetügyi miniszter az elzavart színházi rendezőket nem tudta eddig pótolni. Minthogy a színészetben nem talált megfelelő embert, felhívást intézett az iskolákhoz, hogy az irodalmi tanárok közül jelentkezzenek a drámaival foglalkozó tanárok. Ilyen módon sikerült is a Bayerische Landesbühne számára megszerezni Pater Expeditus Schmidt urat, a franciskanus barátok egyik rendtagját, aki legközelebb Schiller Tell Vilmosát fogja rendezni kamposkeresztes felfogásba.

— A világ legnagyobb látesőve. Newyorkból jelentik: Egy amerikai Macdonald nevű milliomos hagyatékából most készítették el a világ legnagyobb teleszkópját, amelynek átmérője két méter. A hatalmas látesővet Nyugat-Texas egyik hegyén fogják felállítani.

— Az Einstein-intézet sorsa. Berlinből jelentik: A Potsdam mellett felállított asztrofizikai obszervatóriumot, amelyben Einstein folytatta kísérleleit és amelyet Einstein-intézetnek neveztek el, átadták Erwin Finlay Freundlich kamposkeresztes csillagász-tanárnak. Egyben elrendelték az intézet nevének megváltoztatását is. Uj neve: Institut für Sonnenphysik. Kreuger gyufakirály szerelmei. Inxoborg Eberth rendkívül közvetlenül megírt könyvei Ivar Kreugerről, amelyen keresztül bepillanthatunk e szenális pénzembernek vagy kalandornak felfokozott szerelmi életébe és gyönyörűségeibe. A könyv kapható az Uj Kelet könyvosztályában. Ara csak 57 lej.

HIREK

TUDNIVALÓK A JULIUS 29-I PALESTINA KIRÁNDULÁSSAL KAPCSOLATBAN. Ertesítjük a társas utazásban résztvevőket, hogy a rendezés a Clujról induló utasok számára kollektív utazást fog szervezni közvetlenül Konstancáig. Az indulás csütörtökön, 27-én délután 12 órakor lesz a Cluj állomásról. Holnap számunkban közölni fogjuk a vasúti jegy árát, valamint a befizetés idejét, ugyancsak a pontos csatlakozást. A közös vagonban csak azok utazhatnak akik a jegy árát előre befizették.

Hat utassal a tengerbe zuhant egy vizirepülőgép. Athénből jelentik: Egy vizirepülőgép, amely két utassal és a repülő vállalat négy alkalmazottjával Rodosz szigetére volt utban, nem érkezett meg rendeltetési helyére. Hír szerint a gép utközben a levegőben kigyulladt és Szra szigete közelében a tengerbe zuhant. Pyreusból egy görög torpedó-ülőzőt küldtek ki a gép felkutatására.

Lunaesarszkij nem megy Madridba. Párizsból jelentik: A francia fővárosba érkezett Lunaesarszkij orosz követségügyi népbiztos cáfolta az újságírók előtt azt a hírt, hogy Madridba neveznék ki szovjetkövetnek.

Leszerelünk! Londonból jelentik: Az angliai nagy légi hadgyakorlatok pénteken érnek véget. A gyakorlatokon résztvevő gépeken összesen 540 repülőtszít, 161 mechanikus és 4700 főnyi kombattáns lényegesen foglalt helyet.

Német nyelv és irodalmi tanfolyam Klagenfurtban. Bécsből jelentik: Klagenfurtban német nyelv- és irodalom tanfolyamokat rendeznek külföldiek számára augusztus 15-től október 1-ig. Érdeklődés nyilvánul meg a tanfolyamok iránt Angliából, Franciaországból és Spanyolországból, Csehszlovákiából, Olasz- és Magyarországból.

Hidat robbantanak a spanyol forralmárok. Madridból jelentik: Saragossa közelében az Ebron átvezető vasúti hidat ekrazitál felrobbantották. Uj hid felépítéséig a vasúti forgalom a vonalon szünetel.

Leégett Asztria legrégebb színháza. Bécsből jelentik: Leégett az Inn partján levő tiroli határvidéki Erl régi színháza, amely már 1513-ban passziójátékok előadását szolgálta. Az a gyanyu merült fel, hogy gyújtogatás történt.

A Saar-vidéken nem engedélyezik az evangélikus választásokat. Saarbrückenből jelentik: A saarvidéki kormányzó bizottság a Saar-területen nem engedélyezte a vasárnap tervezett evangélikus egyházi választások megtartását.

Csodák az agyvelő világából. New-yorkból jelentik: Rendkívül érdekes agykutatásokat folytatnak most egyes amerikai laboratóriumokban. A clevelandi egyetemen dr. Y. T. Loo és dr. T. W. Toad tanárok gyermekagyvizsgálatokat folytattak és megállapították, hogy a hatéves gyermek agyveleje már teljesen eléri a felnőtt agy nagyságát. Eszerint — mondja a két tudós — a hatéves gyermek szellemi képességei már éppen olyan fejlettek, mint a szüleié, csak éppen hiányzik a műveltsége és tapasztalata. Az agy annál gyorsabban és jobban fejlődik ki, minél jobban táplálkozik a gyermek. Igen kitünően táplált gyermekek agya már négyéves korban eléri a végleges nagyságot. A fildelfiai egyetem két tanára, dr. W. H. F. Addison és dr. H. H. Donaldson, a tudósok agyvelejével foglalkoztak. Számos halott tudós agyvelejét szereztek meg és hasonlították össze kevésbé bölcs és művelt emberek agyával. Paradoxul hangzó eredményre jutottak: a mélygondolatu emberek agyvelejének barázdái kevésbé mélyek, mint a nemtudósoké. Minden egyes esetben azt találták, hogy a tudósok agytekervényei közötti barázdák az átlagos mélységnél sokkal sekélyebbek. Dr. O. J. Herrick csikági egyetemi tanár az amerikai tudományfejlesztő társulat legutóbbi ülésén agysejt kutatásairól számolt be. Véleménye szerint minden egyes agysejtnek a többitől eltérő elektromos potenciája van. Valószínű, hogy a renge eg különböző agysejt elektromos potenciakülönbségéből bizonyos vegyi elváltozások is fakadnak és talán ezek alapján történik a gondolkodás folyamata. A tanár hozzávetőleg kiszámította, hogy hány kapcsolatot van az emberi agy egyes sejtjei között. A sejt kapcsolatok száma olyan óriási, körülbelül 15 millió számjegyből állna, ha valaki megpróbálná leírni.

Uj Japán—kinai háboru készül?

LONDON, július 20. Tokióba érkezett jelentések szerint Kína új háborura készül Japán ellen s több vonatkozásban megsértette már a fegyverszüneti megállapodásokat. A japán csapatparancsnokságok utasítást kaptak arra, hogy az ellenségeskedő kínaiakkal szemben azonnal lépjenek fel a legmagyobb eréllyel.

KIRÁNDULÁS VIZAKNARA ÉS A MEDGYESI FÖLDGÁZÉGESHEZ. A Haggibbor turisztikai szakosztálya a több oldalról jött felkérésre f. hó 23-án, vasárnap autós kirándulást rendez Vizaknára. Torda—Gyulafehérvár—Nagyszeben—Vizakna—medgyesi földgázéges és ugyanezen utvonalon vissza. Résztvételi díj vendégeknek 195, tagoknak 185 lej. Indulás reggel fél 4 órakor a klubtól. Visszaérkezés hétfőn hajnalban. Jelentkezni csak ma este fél 8-tól fél 9-ig lehet a klubban.

A Haggibbor turisztikai szakosztálya f. hó 23-án, vasárnap autós kirándulást rendez Géczy vár—Járavizére (a fűrésztelepig). Résztvételi díj vendégeknek 85, tagoknak 75 lej. Indulás reggel 5 órakor a Haggibbor klubtól. Jelentkezni csak a Haggibbor klubban lehet minden este fél 8-tól fél 9-ig, legkésőbb péntek estig. Vezetők: Sándor Samu és Weisz Ignác. — A turisztikai szakosztály ugyan csak 23-án, vasárnap gyalogos kirándulást is rendez a Gorbó völgyébe, Zádor Árpád vezetése mellett. Indulás reggel 7 órakor a klubtól.

A gyilkostói kirándulás résztvevői felkérteknek, hogy péntek este fél 8 órakor a Haggibbor klubban tartandó fontos megbeszélésen feltétlenül megjelenjen sziveskedjenek.

ROYAL MOZGÓ
Ma, pénteken:
Paprika Kisasszony
GAÁL FRANCISKAVAL

Egy hontalan taragédiája. Prágából jelentik: A napokban kintasították Csehszlovákiából Akiba Rosenfeld piaci árust, minthogy nem tudta kimutatni állampolgárságát. A hontalan embert átették a lengyel határra, de a lengyel hatóságok nem akarták elismerni lengyel honosságát és visszairányították megint Csehszlovákiába. A szerencsétlen embert azonban a csehek nem fogadták vissza, úgy hogy kénytelen volt Teschen határváros hidján huszonnégy órát vesztegetni, amíg végül a város cseh részén befogadták és a csendőrségre kísérték. Ebben az ügyben haladéktalanul érintkezésbe lépett a csehszlovákiai Zsidó Párt titkársága a belügy minisztériummal, ahol megígérték, hogy a kereskedő ügyében vizsgálatot indítanak.

Herzl-ünnepély Kolozsváron. A Zsidó Nemzeti Szövetség helyi csoportja vasárnap délelőtt tizenegy órakor az Uránia mozgóban Herzl-ünnepélyt rendez, amelynek programja a következő: 1. El Mole Rachim (Klein Elihaju főrabbi.) 2. Ének. 3. Emlékeszéd Herzl Tivadarról. Tartja: Dr. Marton Ernő országgyűlési képviselő. 4. Ének. 5. Záróbeszéd. Közreműködik a Mizrahi énekkara. Az ünnepélyt a helyi csoport égisze alatt az özszes kolozsvári cionista szervezetek rendezik. Kolozsvár zsidósága előreláthatólag méltó és ünnepélyes külsőségek között fog áldozni a cionista mozgalom halhatatlan vezére emlékének.

Halálozás. Szerdán este hosszas szenvedés után elhunyt Markovits Sándor ismert kolozsvári fakeskedő. Az alig harminchatéves Markovits vezető szerepet töltött be a város zsidó kereskedő-társadalmában. Özvegy édesanyja, testvérei és kiterjedt rokonsága gyászolja. Köztük dr. Markovits szilágyosmlyói városi tisztiorvos, dr. Markovits Miklós tordai főorvos, Kertész Mártonné és dr. Markovits Ignác nagyváradi cionista elvtársunk. Temetése csütörtök délután öt órakor ment végbe a város zsidóságának osztatlan nagy részvéte mellett.

Herzl Tivadar halálának huszonkilencedik évfordulójáról ünnepélyvel emlékeztek meg a bironcsapatok. A programot Klein Irén vezése alatt álló Nachil adta. Fischer Ica méltatta Herzl Tivardat, Weinberger Irma és Horovitz Lincsi szavaltak.

Tervrajzot készítettek az elásott robbanóanyagokról a terroristák. Kisevevől jelentik: A Cetatea-Alba melletti Saba községben kapálás közben a kukoricaföldben egy vasládára bukkantak. A földműves a talált ládával bement a cetatea-albai rendőrségre, ahol a felnyitott vasládában több térképet és tervrajzot találtak. A rendőrség csakhamar megállapította, hogy a térképen megjelölt helyeken titkos municioraktárak vannak. A jelzések alapján a rendőrség Saba község temetőjében egy láda elásott gránátot talált, majd Tabacu községben is több gránátot és dinamittötény: találtak. A tervrajz szerint a galac-brailai vasútvonal mentén is több helyen ástak el municiót. A rendőrség nem mindegyik megjelölt helyen akadt rá az elásott robbanóanyagokra, amiből azt következtetik, hogy a terroristák a robbanóanyag egy részét már elszállították a tervrajzon megjelölt helyekről. A nyomozás lázasan folyik.

NAPRÓL NAPRA

Ugy hírlík, hogy Alfred Kerr a napokban elhagyja Párizst s közepurópai utra indul, melynek során megírja Franciaországról szóló könyvét.

Rómában olasz-svájci tárgyalások vannak folyamatban kölcsönös utascsere-ről. Két-két vonat indításáról vonatkozálag már létrejött a megegyezés.

A nagybeteg Péchy Erzsí tegnap este a Verebely-klinikán meghalt. A halál közvetlen oka szívbénulás volt.

Hollywoodban készül a Ssodabár c. film. A bártulajdonost Al Jolson, a hangosfilm első sztárja játssza.

A Miller volt tengerésztszít motorcsónakon megdöntötte Kaye Done eddigi Dewer-Calais csatornaátkelesi rekordját. Az új rekord 1 óra 54 másodperc.

Németh Mária az ősz folyamán Amerikába utazik. A művész nő husz esten fog fellépni Csikágóban, azután visszatér Bécsbe.

Düsseldorfban július 30-ig nemzetközi atlétikai verseny lesz, amelyen többek között az amerikai Hetcalfe, a holland Berger és a német Jonath rövidtávutók kerülnek szembe egymással.

Szerencsétlenül járt autós vezető. Párizsból jelentik: Viscaya spanyol autós versenyző tréning közben a Bois de Boulogneban halálos baleset áldozata lett.

Trotzkij feleségét Rómában vizsgálta meg. Rómából jelentik: Trotzkij Olaszországban szakorvosokkal akarja megvizsgáltatni gyengélkedő feleségét. Hosszabb tartózkodás után a házaspár Korzikába fog utazni.

A cricketjáték sem veszélytelen. A cricketjátékról senki sem mondhatta eddig, hogy életveszélyes sport. Az újabb időben azonban Angliában annyira elvadult ez a játék, hogy az utolsó tíz nap alatt szerencsétlenül hajított labdával két haláleset fordult elő. Arthur Mitchell, egy sporthíressége a labda jobb arcfelén talált és eltörté pocacsontját. Correl, Leicestershire egyik legjobb kapusa, a hátába kapta a labdát, amely gerincét törte.

Hol folytatják a világgazdasági konferenciát? Párizsból jelentik: Még nincs eldöntve, hogy a világgazdasági konferenciát az elnapolás utáni szünet végén Washingtonba, Cannesba, Genfba, esetleg ujra Londoba hívják egybe.

Menettérti jeggyel lehet bármelyik fürdőhelyre utazni. Bukarestből jelentik: A vasutigazgatóság megengedete, hogy a fürdő és üdülőhelynek nyilvánított helyekre menettérti jeggyel lehessen utazni akkor is, ha ezek 300 kilométernél nagyobb távolságra vannak. Ezt a jegykedvezményt, amely 40 százalék megtakarítást jelent, mindazok a fürdővendégek élvezhetik, akik június elseje után és június 24-ike előtt egész jeggyel utaztak a fürdőre és utazásuktól számított legfeljebb harmin napon belül visszatérnek a kiinduló állomásra. A vasut rendelkezése szerint a fürdő és üdülőhelyek az odautazási jegy alapján 40 százalékkal csökkentett összegért adnak visszautazási jegyet. Egyetlen hátránya ennek a rendelkezésnek az, hogy a legtöbb utas, amikor június elseje és 24-ike között a fürdőhelyre utazott, nem örítte meg menettértyet, mert nem tudta, hogy a vasut vezérigazgatóságának egy hónappal később jut eszébe utazási kedvezményt adni a jegy árából. Mődját kellene ejtenie a vasutnak, hogy a hibájukon kívül hátrányba jutott nyaralóvendégek is megkaphassák a 40 százalékos csökkentést, ha elindulásuktól számított 30 napon belül térnek vissza lakóhelyükre.

A kolozsvári Magánalkalmazottak egéznapios kirándulása. A Magánalkalmazotti Federáció kolozsvári Szakszervezete folyó hó 23-án, vasárnap egéznapios kirándulást rendez Burdan tul a Szamos hoz. Csoportvezető: Hollitzer Károly. Gyülekezés vasárnap reggel fél 8 órakor a Munkás Újság kiadóhivatalában, str. Memorandum 21. szám alatt. Indulás pont 8 órakor. A kirándulás programja garancia arra, hogy minden résztvevő kellemesen fogja az egész napot eltölteni. Vendégeket szívesen látnak. Élelmet minden résztvevő hozzon magával.

Felhívjuk a kereskedők és fogyasztók figyelmét arra,

hogy őrizkedjenek összetéveszteni a Haifából importált kitűnő „SHEMEN-MENORAH”-szappant más gyártmányu utánzattal, amely a „KASHER” felírást is utánozza.

A valódi SHEMEN-szappan felülmúlhatatlan minőségét lehetetlen utánozni, minthogy e szappan a haifai SHEMEN-gyár speciális receptje szerint kizárólag növényi olajokból készül.

A fogyasztók ügyeljenek a vásárlásnál és kérjenek kizárólag „SHEMEN-MENORAH”-szappant, amelynek Romániában is bejegyzett védjegye a következő:




Kérjük a fogyasztókat, hogy közöljék velünk ama kereskedő nevét, aki ha „SHEMEN-MENORAH”-szappant kérnek, utánzatot akar helyette kiszolgáltatni, hogy tisztességtelen verseny miatt ellene az eljárást megindithassuk.

Agécó R.T.
A haifai SHEMEN-szappan vezérképviselése

UJ KELET Legújabb hírek

750 millió lejes külföldi kölcsönt kap a kormány a termés értékesítésére

Utban van az adós államok fizetési nehézségeinek intézményes rendezése

A kormány eltiltotta a buza és vegyes rozskenyér előállítását

Bucuresti-Bukarest, július 20. (Az Uj Kelet tud.) A kormányhoz érkezett távirati jelentése kérésre Madgearu pénzügyminiszter által Párizsban folytatott tárgyalások sikerrel végződtek. A román mezőgazdasági hitelintézeteket finanszírozó Mendelsohn bank-csoporttal sikerült megállapodást létesíteni arra vonatkozólag, hogy a bankcsoport 750 millió lejt bocsát a kormány rendelkezésére. Az összeget a kormány a buzatermés értékesítésére fogja felhasználni.

Madgearu gabonaértékesítési tárgyalásai

A párizsi tárgyalásokkal párhuzamosan Madgearu pénzügyminiszter Londonban is élénk tevékenységet fejtett ki a gabonaértékesítési kérdésében. A világgazdasági konferencia alkalmat adott a mezőgazdasági államok képviselőinek arra, hogy az őket közösen érdeklő kérdéseket megbeszéljék. Morgentau amerikai delegátus elnökölte alatt értekezlet volt, amelyen Madgearu is résztvett. Hosszas tanácskozások után megállapodásra jutottak, amely megadja a lehetőséget a buza világaránának felemelésére. Az egyezmény alkalmazása minden esetben függ attól, hogy az importőr-államok milyen álláspontot fognak vele szemben elfoglalni. A megállapodás értelmében a buzatermelő államok tizenöt százalékkal csökkentik a termelést és igyekeznek nem lerontani az árakat egymás túllicitálásával. Ha azonban az ipari államok továbbra is forszírozni fogják mezőgazdasági termékeiket, úgy a mezőgazdasági államok erre azzal válaszolnak, hogy forszírozzák ipari termeléseiket és lezárják határaikat az ipari behozatal előtt.

Madgearu kifejtette, hogy a mezőgazdasági államok lakossága a buzaértékesítési akció sikertelensége esetén nem tűrné el nemzetközi konferenciák rendezését és megkezdni a harcot, amely esetleg a mezőgazdasági államok fizetésképtelenségéhez fog vezetni, — de mindenesetre komolyan meg fogja károsítani az importőr hitelező államokat is.

A jelek szerint ebben az esztendőben csakugyan nem fog tulságosan éles konkurrencia kifejlődni a buzaexportáló államok között. Az amerikai termés oly gyöngye, hogy valószínűleg éppen csak a belföldi fogyasztás fedezésére lesz elegendő.

A külföldi adósságok rendezése
Ugyanesak tárgyalásokat folytatott Londonban a pénzügyminiszter a külföldi tartozások intézményes rendezéséről is. Madgearu el szeretne volna kerülni, hogy Románia ismét halasztási kéressel forduljon hitelezői elé és döntést próbált kiprovokálni a londoni konferenciától, amely általános érvénnyel bírt volna az összes adósságokra. Ezzel kapcsolatosan Franciaország, Anglia, Olaszország és Románia delegátusai javaslatot dolgoztak ki,

amely azonban egyelőre csak igen általános természetű megállapításokat tartalmaz. A javaslat a következő:

1. A jelenlegi viszonyok között az államoknak egymással szemben fennálló tartozásai tekintetében, bizonyos esetekben megoldást kell találni az egyensúly helyre állítása érdekében. Ezt a megoldást azonban nem kell feltétlenül a hitelező állam kárára megállapítani.

2. Nem látszik lehetségesnek, hogy az összes adósságokra egyformán vonatkozó szabályokat lehessen találni. Az általános hitelélet helyreállítása céljából azonban feltétlenül szükség van arra, hogy a jelenleg fennálló szerződéseket továbbra is respektálják az adósságos államok abban az esetben, ha nem tudnának közös megegyezéssel valamilyen megállapodásra jutni a hitelező államokkal.

3. Amennyiben szükségesnek látszik az adósság rendezése, közvetlen megállapodásra van szükség a hitelező és az adós állam között, még pedig az adós állam fizetési eszközeinek alapján. Másrészt, a hitelezők érdekében áll, hogy az adós államoknak a megegyezés megkötése alkalmával lehetővé tegyék a gazdasági és

pénzügyi talpraállítását is.

4. Kívánatos, hogy úgy a hitelezők, mint az adós államok külön szervezeteiket létesítsenek, amelyek állandóan érintkezést tartsnak fenn egymás között, hogy a hitelezők és az adósok közötti kapcsolatot egy pillanatra se szakadjon meg a jelenlegi nehéz körülmények között.

Ez a javaslat ma reggel kerül a Londonban összeült pénzügyi bizottság elé megvitatás és jóváhagyás céljából.

Minisztertanácsi rendelet a kenyérről

Bucuresti-Bukarest, július 20. (Az Uj Kelet.) A hivatalos lap mai száma a következő minisztertanácsi jegyzőkönyvet közli:

1. A buza- és a rozsforgalom az egész ország területén szabad.

2. Tilos a buza- és a vegyített rozsliszt eladása.

3. Tilos a buzakenyér és vegyes rozskenyér előállítása.

A városi tanácsok liszt- és kenyérmaximális árakat csak a belügyminisztérium és az iparügyi minisztérium hozzájárulásával állapíthatnak meg.

Együttesen lépnek fel az egyetemek a renitens diák-szervezetekkel szemben

Miről tárgyalt Vaida miniszterelnök Gusti közoktatásügyi miniszterrel

Bucuresti-Bukarest, július 20. (Az Uj Kelet tud.) Vaida miniszterelnök tegnap látogatást tett a közoktatásügyi miniszteriumban, ahol hosszasan tárgyalt Dimitrie Gusti közoktatásügyi miniszterrel. A közoktatásügyi miniszter referált Vaidának az egyetemi rektorátusoktól a diákmozgalmak állására vonatkozó beérkezett jelentésekről.

A megbeszélés eredményeképpen Gusti

közoktatásügyi miniszter értekezletre hívta egybe az összes romániai egyetem rektorait, akikkel együttesen egyetemenkénti szabályzatot fektetnek le a különböző diák-szervezetek és diákgyűlések működését illetően. A szabályzat célja az, hogy az egyetemi rektorátusai egységesen lépjenek fel a diáktestületekkel szemben, amennyiben azt a helyzet megkívánja.

Irredentizmussal vádolja a kormány Fiedler erdélyi katolikus püspököt

Ghita Pop feltűnéskeltő támadása az Adeveruban

Bucuresti Bukarest, július 20. (Az Uj Kelet tud.) Az Adeveru tegnap számban Ghita Pop aláírásával feltűnéskeltő támadás jelent meg Fiedler István észak-erdélyi katolikus püspök ellen. A támadás azért keltett különösebb feltűnést, mert a cikkirő az uralmon levő nemzetiségű parasztpárt egyik markáns tagja, volt miniszter és haladó gondolkodású ember, aki éppen a kisebbségi miniszteri tisztségre volt kizemelve. A cikkben Ghita Pop többek között eseteket sorol fel arról, hogy Fiedler püspökségében

működő katolikus papok különböző alkalommal irredenta kijelentéseket tettek. Különösen felsővisői katolikus pap viselkedését kifogásolja Ghita Pop, aki rámutat arra is, hogy Fiedler működésével esik egybe az Erdélyi Lapok című sovén antisemita lap megindítása is.

A cikk, mint előrelátható volt, nem maradt következmények nélkül. A mai minisztertanács foglalkozott Fiedler püspök esetével és elhatározta, hogy intézkedéseket fognak kérni a Vatikántól Fiedler ellen.

Az UJ KELET olcsó könyvei

Smedley: Magányos asszony	147 Lei
Patenotre: Pénz	87 Lei
Juhász: Hősök, tudósok, emberek	147 Lei
Molnár Ferenc: Harmonia	54 Lei
Sigrid Undset: Koszoru	144 Lei
Schalom Asch: Moszkva	168 Lei

Schalom Asch: Pétervár	168 Lei
Marai: Csutora	117 Lei
Galsworthy: Vagyon urai	70 Lei
Galsworthy: Biró előtt	75 Lei
Babits Mihály: Gólyakaliva (kötve)	57 Lei
Karinthy: Hasmütét	72 Lei
Juhász: Japán	36 Lei
Juhász: Olaszország	36 Lei
Pap: Megszabadították a haláltól	87 Lei
Adanov: Thermidor 9.	90 Lei

A legolcsóbb magyar lexikon a

Genius Kis Lexikon

amely 1012 oldalján 110.000 szót tartalmaz, 800 ábrát, 64 műmellékletet tartalmaz. Az 1932-es kiadás ára 345 lej helyett 120 lej fűzve, 150 lej egész vázsondra kötve. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portó díjazás (20 lej) előzetes beküldése mellett (bélyegben is) vagy utánvétellel.

Nemzetközileg intézik a német árubojkottot

Bucuresti-Bukarest, július 20. (Az Uj Kelet tud.) Ezen a héten kellett volna Londonban összeülnie lord Melchet elnökölte alatt a német áruk bojkottját irányító nemzetközi bizottságnak. Dr. I. Stern, az országos zsidó párt főtitkára ma délelőtt táviratot kapott lord Melchettől, melyben ez közli, hogy a bizottság ülését elhalasztották, várva a helyi bizottságoknak a német áru behozatalára vonatkozó statisztikai kimutatását, hogy praktikus intézkedésekkel lehessen a bojkottot eredményesebbé tenni.

Kormánybiztos a mőcviádeken

Bucuresti-Bukarest, július 20. (Az Uj Kelet tud.) A kormány elhatározta, hogy kormánybiztos nevez ki a mőcök ügyének intézésére. A kormánybiztos dr. Ioan Pop jelenlegi belügyi alminiszter lesz.

A jelöltek háromnegyed része átment a bakalaureatuson

Bucuresti-Bukarest, július 20. A közoktatásügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint Románia területén ez évben 7831 jelölt állt a bakalaureatusi bizottság elé. Ezek közül 5998, vagyis a jelöltek 76 s fős százaléka átment 1883-an buktak meg. 1932-ben 8508 jelölt állt a bakalaureatusi bizottságok elé és közülük 76.75 százalék ment át: 6331 jelölt.

Németország aláírta a konkordátumot

Róma, július 20. A Vatikánban ma délelőtt Pacelli bíboros, pápai államtitkár és von Papan német birodalmi helyettes kancellár ünnepélyes formák között aláírták a Szentsek és a német birodalom között kötött konkordátumot.

Willy Post Alaska felé repül

Párizs, július 20. Moszkvából jelentik, hogy a leszállásra kényszerült Willy Post amerikai pilóta folytatja útját, északi irányban elrepült az alaskai Nome felé.

A kuglipályás cuzisták éhség-sztrájkba léptek

Bucuresti-Bukarest, július 20. (Az Uj Kelet tud.) A jasi cuzista kuglipálya körüli incidensekből kifolyólag letartóztatott diákok négy nappal ezelőtt éhség-sztrájkba léptek. Tegnap a diákok felhagytak az éhség-sztrájkjal. Kettőt közülük: Popa Gavril és Stefan Dambrovarnu, akik az éhség-sztrájk következtében megbetegedtek, átszállították a katonai kórházba.

Értékes szépirodalmi művek darabja 20 lej

Szép Ernő: Lila akác	20 Lei
Farrère: A tükörkisasszony	20 Lei
Toudouze: Vulkanok ébresztője	20 Lei
Bennett: Mr. Prohac	20 Lei
Bennett: Hugo	20 Lei
Magre: A tigris titka	20 Lei
Fouchardiére: Ha nagyjaink visszatérnek	20 Lei
Renard: A bacillusember	20 Lei

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj-Kolozsvár, Strada Baro L. Pop (v. Brassai a.) 10. Telefon: 8-78.

Tolsztoj

a 20. század mérlegén

Irta: Dr. Stern Ignác.

A világhírű író biográfiája napjaink megvilágításában.

Ara 10 lej

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

Taxa post
plátite in r
No. 224.713-
da Baron
Telefon: 3
Havonta 12
évre 600, e
földre: Ha
félre: 6, e
detések dij
KELET"
sádság eg
kink után
rás megjelö

Egy nép

Pinon ak
deti krokod
géc járja b
pólisait.
Az elegán
nem szemfé
kulat kétes
ez a nagyst
az európai
tözétheti ün
A nagyvált
derson.

A „megren
tellenül ellen
Például: N
Például: O
Például: O
Henderson
ezeket a cége
krokodilbőr
Hő volna,
fogadtatásba
Hő volna,
nal megrend
megbízható
előállítás vi
Hő volna,
nek el, ha l
hisz a fény ig
nepi köntöse
De krízis v
pérviz és p
Békekrízis
Es Henders
a béke végé
nélkül fogja e
cégeit.
Legfeljebb
Hogy majd le
De ki tudja
Henderson em
az előkészület

Hitler sor

Mióta Hitl
lenül azon tö
fog csinálni
milliók tömegé
A fővezér u
kijelenteni, h
kampókereszt
a munkanélkt
Egészen ért
jelentéseket k
Hiszen ő m
hogy hatalom
majd az ideje
váltásának.
Most, hogy
zág kancellár
szólósegéd,
yan gondolkoz
én, hogy tulaj
és az elbo
íóival.
Eleinte nem
dolog. A do
en, ha azok z
tergette az o
ket internál
otta őket egy
nyükbe mu
folydez azonb
engerben.
Még mindig
harmadik bi
és kenyér n
Hónapokon k
úciók, hogy mi
Most végre
Zseniális ötél
Osztyálsorszá
lyó pénzből s
get.
Ennyi német
ti szocializmu
Jól kihuzta a
Hitler is ali
trít ezzel a s
rsjeggyel.

Hitler sor

Mióta Hitl
lenül azon tö
fog csinálni
milliók tömegé
A fővezér u
kijelenteni, h
kampókereszt
a munkanélkt
Egészen ért
jelentéseket k
Hiszen ő m
hogy hatalom
majd az ideje
váltásának.
Most, hogy
zág kancellár
szólósegéd,
yan gondolkoz
én, hogy tulaj
és az elbo
íóival.
Eleinte nem
dolog. A do
en, ha azok z
tergette az o
ket internál
otta őket egy
nyükbe mu
folydez azonb
engerben.
Még mindig
harmadik bi
és kenyér n
Hónapokon k
úciók, hogy mi
Most végre
Zseniális ötél
Osztyálsorszá
lyó pénzből s
get.
Ennyi német
ti szocializmu
Jól kihuzta a
Hitler is ali
trít ezzel a s
rsjeggyel.

Hitler sor

Mióta Hitl
lenül azon tö
fog csinálni
milliók tömegé
A fővezér u
kijelenteni, h
kampókereszt
a munkanélkt
Egészen ért
jelentéseket k
Hiszen ő m
hogy hatalom
majd az ideje
váltásának.
Most, hogy
zág kancellár
szólósegéd,
yan gondolkoz
én, hogy tulaj
és az elbo
íóival.
Eleinte nem
dolog. A do
en, ha azok z
tergette az o
ket internál
otta őket egy
nyükbe mu
folydez azonb
engerben.
Még mindig
harmadik bi
és kenyér n
Hónapokon k
úciók, hogy mi
Most végre
Zseniális ötél
Osztyálsorszá
lyó pénzből s
get.
Ennyi német
ti szocializmu
Jól kihuzta a
Hitler is ali
trít ezzel a s
rsjeggyel.

Hitler sor

Mióta Hitl
lenül azon tö
fog csinálni
milliók tömegé
A fővezér u
kijelenteni, h
kampókereszt
a munkanélkt
Egészen ért
jelentéseket k
Hiszen ő m
hogy hatalom
majd az ideje
váltásának.
Most, hogy
zág kancellár
szólósegéd,
yan gondolkoz
én, hogy tulaj
és az elbo
íóival.
Eleinte nem
dolog. A do
en, ha azok z
tergette az o
ket internál
otta őket egy
nyükbe mu
folydez azonb
engerben.
Még mindig
harmadik bi
és kenyér n
Hónapokon k
úciók, hogy mi
Most végre
Zseniális ötél
Osztyálsorszá
lyó pénzből s
get.
Ennyi német
ti szocializmu
Jól kihuzta a
Hitler is ali
trít ezzel a s
rsjeggyel.

Hitler sor

Mióta Hitl
lenül azon tö
fog csinálni
milliók tömegé
A fővezér u
kijelenteni, h
kampókereszt
a munkanélkt
Egészen ért
jelentéseket k
Hiszen ő m
hogy hatalom
majd az ideje
váltásának.
Most, hogy
zág kancellár
szólósegéd,
yan gondolkoz
én, hogy tulaj
és az elbo
íóival.
Eleinte nem
dolog. A do
en, ha azok z
tergette az o
ket internál
otta őket egy
nyükbe mu
folydez azonb
engerben.
Még mindig
harmadik bi
és kenyér n
Hónapokon k
úciók, hogy mi
Most végre
Zseniális ötél
Osztyálsorszá
lyó pénzből s
get.
Ennyi német
ti szocializmu
Jól kihuzta a
Hitler is ali
trít ezzel a s
rsjeggyel.